

Призванието да създаваш кукли за малки и непораснали деца

Мария Асенова е една от малкото българки, които правят кукли. Щом ги погледне, човек трудно може да си представи, че те няма да проговорят с детски гласчета и да поискат нещо. Мария прави умело всеки детайл по тях – очички, косички, рокли, обувчици, панталонки, елечета... Куклите ѝ са толкова прекрасни, че дори на възрастен човек му се прииска да ги гушне. Освен тях, ръкотворната Мария изработва и други миниатюри от полимерна глина и плат, които могат да зарадват всяка човешка душа. Обича да шие, плете и да рисува. Нейните цветни герои от скициника карат всяко дете да мечтае за вълшебства. Тя не е известна в България, но германците познават майсторството ѝ и дълбоко ценят нейните умения.

Мария Асенова е родена в Лом, разположен на брега на река Дунав, на 11 февруари 1983 г. И до сега живее там. Завършила е „Психология“ във Варненския свободен университет. Работила е в Дом за деца и юноши, а после като психолог в Дневен център за възрастни хора. Но изкуството за нея е по-силно от всичко и обръща гръб на науката. В името на любимите кукли и вълшебния свят, който сама си създава.

– Мария, как започнахте да правите кукли?

– Майсторенето на кукли е било винаги територия, в която съм искала да пътешествам. Правя кукли от дете. Както всички малки момиченца, така и аз обичах да играя с кукли и да им майсторя къщи и шия дрехи. Първата си кукла уших, когато бях на шест години. Веднъж, ровейки се в кутията със спомени на моята майка, я намерих. Беше прибрана грижливо в торбичка от плат. Голяма е колкото кутрето ми и все още я пазя. Когато забременях с дъщеря ми, желанието ми да ѝ направя кукла, ме върна отново към моята страст и така до днес. Исках да направя за нея нещо различно и единствено, човече, с което да разказвам истории и да ѝ показвам света. Направих ѝ една мишка с много дрешки. Нарекохме я Гризана. След това се появи една жаба – Скокла, гъсокът Гъси и накрая няколко кукли.

С времето разбрах, че това е мое призвание и се оставих на въображението си да създавам кукли за малки

и непораснали деца.

– Знам, че Вашата баба е причина за това вълшебство? Каква жена беше тя?

– Моята баба покриваше точно казаното от Фредерик Бакман: „Да имаш баба е, като да имаш супергерой!“ Тя беше прекрасен човек, който ми показва света. Много е пътувала из Европа и историите ѝ за онзи, другия, свят ме захраниха с желание да пътувам и уча. Тя ми показва как се шие и плете. Научи ме да правя бисквити и да разказвам приказки. Предполагам, че всяка баба е много скъпа и обична за внуците си, но моята ме научи на толкова много. Обичах да прекарвам време в малката ѝ къща. Там винаги миришеше на нещо вкусно и ми разкриваше тайните на скриновете от онези далечни години. Намирах-

ме стари дантели и неупотребени кълбета прежда, шарени парченца и пъстри копчета. Творяхме заедно дрехи за кукли и преобразявахме една стара витрина в куклена къща. Благодарна съм ѝ, че е била част от живота ми!

– Тази работа изисква много търпение и обич. Откъде ги черпите?

– Никога не съм се замисляла откъде идва търпението. Когато намериш призванието си, нещата се случват от само себе си. Когато съм в моя си свят, съм най-щастлива. Изпълват ме чувства на истинско щастие и хармония. Да създаваш нещо с ръцете си, е най-прекрасното.

– Слушате ли музика, докато творите?

– Слушам предимно инструментални мелодии. Нежни звуци и нещо, което да е като фон и да помага на

въображението ми да се развихри. Много често, ако работя върху поръчка за кукла, моля клиентите си да ми изпратят музика, която много харесват. Така това ми позволява да усетя много повече самия човек и да направя най-добрата кукла за него. Музиката е терапия и подходящата музика върши чудеса.

– Разкажете ни една история с Ваша изработена кукла?

– Има толкова интересни истории около работата. Всяка една кукла носи своята магия и послание. Правя кукли за баби, които са далеч от внуците си, но искат нещо около тях, което да напомня за децата или създавам приказни герои, за да направим деня на някого по-вълшебен. Преди години направих кукла за едно момиченце в Канада и те ми върнаха снимка, на която бяха дядо Коледа с куклата и детето. Моята дъщеря, беше малка и когато видя снимката, разказа на всички как нейната майка крие най-голямата тайна на света. Нейната майка била едно от джуджетата на дядо Коледа и му помагала с правенето на кукли.

– Когато куклите отпътуват към своите собственици, не Ви ли става мъчно? Те са като Ваши деца... Трудно ли се разделяте с тях?

– Точно обратното. Всеки артист дава частичка от себе си, дава любов и мечти, дава част от сърцето си. Изпрацайки кукли към различни точки на земното кълбо, това ме прави много щастлива. Всяка кукла е обичана и ценена, което означава, че и аз съм обичана на толкова много места по света. Щастлива съм, че мога да правя хората щастливи. Няма по-голямо богатство от това.

– Как германците възприемат Вашето творчество?

– Имам кукли по цял свят, но съществува една специална кукла, изработена за Германия. Преди две години от издателство Urachhaus се свързаха с мен с молбата да изработя за тях едно гномче Griswald към книжките на Daniela Drescher за Изложението на книгите във Франкфурт. Съгласих се с най-голямо удоволствие и вече две години създавам този приказен свят на книгите в моето ателие. Много семейства и детски градини са подслонили куклата Griswald в домовете си. Книгите са прекрасни и с неверо-

ятни илюстрации.

– Има ли Ваша кукла изложена в някой Европейски музей?

– Все още няма, но се надявам някой ден да се случи. Бих била много щастлива да покажа творчеството си пред повече хора.

– Разкажете ни за ателието си? Какви чудесийки има там?

– Преди всичко са нужни инструменти и материали, за да сътворяваш чудеса. След това е нужен уют и щипка носталгия към детското в нас. Събирам всичко, което ме кара да се усмихвам. Детски книги, картини, кукли, пъстроцветни платове... Когато отворя вратата на ателието, се потапям в моя си свят и забравям за сивотата отвън. Влизам в едно топло, светло и пъстро място. Ателието ми се намира на тавана. Имам голям прозорец и малка тераса, пълна с цветя. Там е тихо и спокойно. Гълъбите са най-честите посетители и затова редовно им оставям по нещо вкусно, с което да се почерпят.

– Рисувате великолепно. Мислили ли сте да станете илюстратор на детски книги?

– Винаги съм искала да го направя, но някак не успявам да намеря време. Надявам се да се случи. Бих била много щастлива и ще сбъдна една от мечтите си.

– Кои са любимите Ви приказни герои?

– Толкова са много. Любимата ми писателка е Астрид Линдгрен и всяка нейна книга и всеки герой е част от детството ми. Пипи Дългото Чорапче, Емил от Лънеберя, Роня, Карлсон от покрива. Всеки един от тях е толкова цветен и забавен и няма как да не ги заобичаш.

– Четете приказки, макар че имате голяма дъщеря. Това какво Ви дава като усещане?

– Аз съм едно непораснало дете по душа. Опитвам се да виждам само добрата страна на света и детската литература ми помага много в тази насока. Няма как да творя феи, джуджета и деца от вълна, ако не се гмурвам в света на детето. Детските книги остават най-любимият ми жанр в литературата.

– Коя е жената Мария? Около Вас май често мирише и на сладкиши и курабийки?

– Когато бях малка и ме попитаха: „Каква искам да стана, когато порасна?“, отговарях, че не искам да ставам голяма. Искам да си остана дете и да си играя с кукли. Мисля, че успях да го постигна. Нямам нито един работен ден, всеки ден играя и мечтая. Обичам аромата на прясно изпечен хляб и сладкиши. Когато си почивам, готвя и пека бисквити. Моятта баба ме научи, че във всяко нещо е важно да влагаме любов. Месенето на хляб е точно това – даваме част от нашата енергия на тестото и то се отблагодарява по-късно.

– Казвате, че сте ретро жена? Кое Ви прави такава? Събирате вещи от миналото?

– Обичам истинските неща от живота. Истински чувства, истински книги, писма на хартия. Нося само рокли и колекционирам спомени и стари вещи – книги, порцелан и дантели. Романтиката от онова отминало време... Не може да се сравни с нищо друго.

– Къде остава бъдещето?

– Бъдещето е нещо, което не можем да контролираме. То ще дойде само и ще е точно такава, каквото трябва да бъде. Нека живеем днес, така че да сме щастливи утре. Не планирам много и обичам да оставям нещата да се случват сами. Всяко нещо си идва с времето. Най-сигурното нещо в света е промяната, а тя идва с бъдещето.

– Обичате природата. Едно цъфнало жълтурче, птица, полъх на вятъра... Какво настроение създават у Вас?

– Природата е лекарство за душата и тялото. Зарежда ме с енергия и ме вдъхновява. Обичам да прекарвам всяка свободна минута сред природата и да се наслаждавам на всяко цветенце около мен.

– Кое уханье Ви носи най-голяма радост?

– Уханието на липа и жасмин късно вечер. Навява ми спомени от детството и мили спомени с хора, които вече не са до мен.

– С тези златни ръце и уменията, които владееете, не са ли Ви канили на работа в чужбина? Или предпочитате България?

– Обичам Лом. Малък и сгушен до река Дунав. Запазил чара от една отминала епоха и сякаш времето е

спряло. Има най-прекрасните залежи над реката и прекрасни стари сгради. В Ломското читалище се ражда първият български театър. Градът ни е родно място на много видни българи.

– С какво свързвате Чехия? В Прага се намира частен музей на куклите, знаете ли за него?

– Аз съм артист по душа и искам да съм свободна. Ако трябва да работя, то бих работила преди всичко за себе си. Не съм се замисляла дали бих приела да работя в чужбина. За момента се чувствам щастлива в България и обожавам да провеждам курсовете си за изработка на кукли в чужбина. Не съм получавала конкретно предложение за работа до момента. Винаги съм искала да посетя Чехия. Миналата година исках да организирам курс в Прага, но поради епидемията не успях да осъществя плановете си. Чехия е прекрасна страна с много история. Ще се радвам да посетя Музея на куклите и изложението, което се провежда всяка година.

– Как с усмивка да завършим този разговор? Разкажете ни една набързо съчинена приказка от Вас, в която побеждава доброто, справедливото или красивото?

– Ще ви разкажа една история от детството ми. Имам по-малък брат, като дете беше много палав. И така един ден реших, че трябва да измисля нещо, за да стане по-послушен. Разказах му приказка за страната на Облаците. Знаете ли, че ако сте послушни и си миете редовно зъбките вечер, се случват интересни неща? Вечер, когато си легнете и цялата къща притихне, до прозореца на Вашата стаята идва едно малко, бяло облаче. Ако отворите прозореца и се качите върху него, то ще ви заведе в страната на Облаците. Там всички облаци са от най-вкусния захарен памук на света. Може да се пързалате по дъгата и да се гмурнете в езерото на сънищата, а за най-послушните деца има награда – сладоледени близалки. Сутрин, преди родителите да са се събудили, облачето ще Ви върне къщи и ще потънете в сладък сън сред пухените завивки.

И така моето братче ставаше винаги послушно, щом му припомнех, че ако се постарее, някой ден ще дойде и за него облачето... ◆